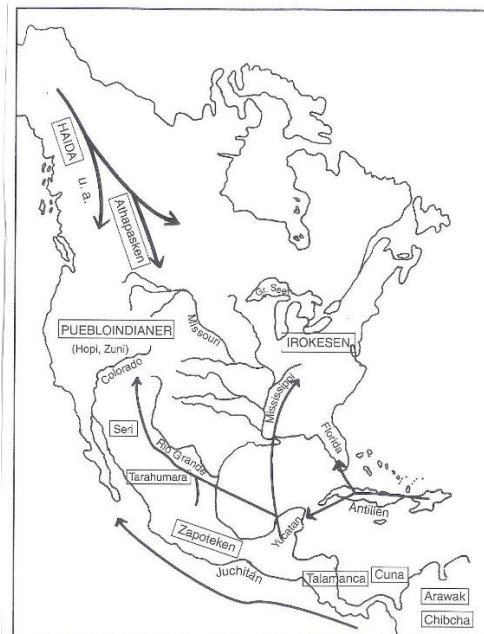
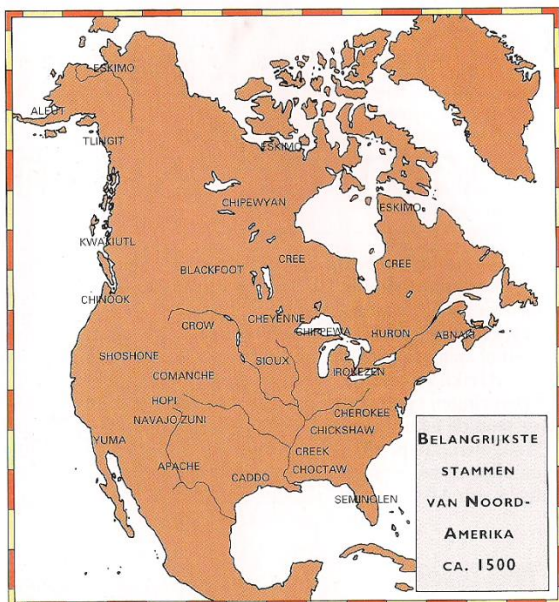
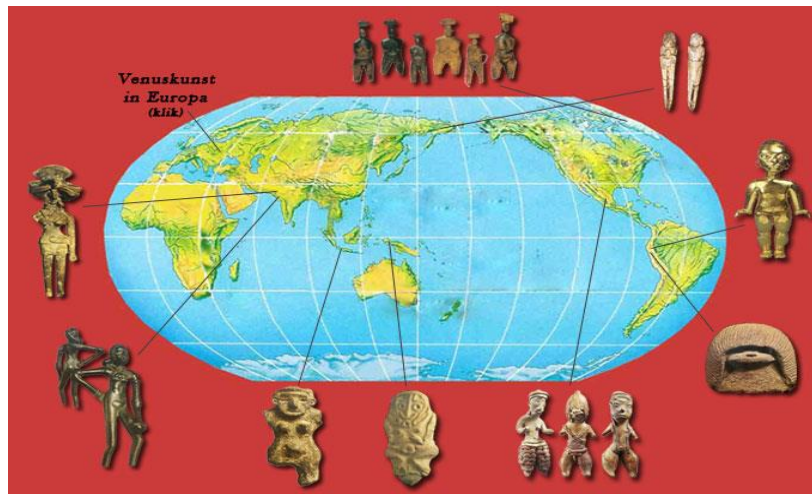

Updating Venuskunst, Arizona en de kachina van de Hopi-Indianen

Bovenstaande kaarten tonen het stamgebied van de Hopi-Indianen in Arizona. Vanuit Mexico verplaatsen landbouwende culturen zich rond 2000 BC noordwaarts, onder andere naar Arizona.

De Hopi zijn landbouwers. Volgens de Hopi-legendes is de Kachina-verering zo oud als de Hopi cultuur zelf.¹ Hopi-legenden delen mee dat het Hopi-volk vanuit het zuiden noordwaarts migreert. Volgens Heide Göttner-Abendroth duidt archeologische bewijs dat dateert uit 2000 BC er op dat de vroege landbouwers, die mais en pompoenen verbouwen, vanuit Mexico noordwaarts trekken.²

Moeder Aarde wordt in Hopi dansen voorgesteld als oude vrouw; zij is de moeder van alle voorouders en geesten. Zij is de dochter van de Grote Godin Awenhai. Dochter Aarde draagt in haar handen maiskolven en water.³ Op haar beurt wordt dochter Aarde moeder; zij geeft het leven aan drie dochters, 'De Drie Zusters', godinnen. De Drie Zusters symboliseren mais, pompoenen en bonen; het zijn gewassen die elkaar gemakkelijk op een akker verdragen, ze kunnen samen gecultiveerd kunnen worden.

Een andere godin is het Maismeisje, een mythische Maagd die zowel de mais als andere planten naar de Hopi bracht. Zij staat bekend als de Maismoeder en wordt belichaamd in een maishalm. Mais geldt als de Moeder van het volk. Rituele clan-symbolen zijn gebaseerd op de mais-halm.⁴

De interpretatie. Wanneer iemand sterft verlaat zijn ademlichaam het fysieke lichaam; dit ademlichaam kan zich nu vrij bewegen en wordt een Kachina-vooroudergeest, een soort wolk, die ook de langverwachte regen brengt. Dit 'ademlichaam' incarneert in nieuwgeboren kinderen van de clan. Na de dood blijft ieder in zijn of haar clan; de doden gaan niet verloren.⁵ Zij blijven belangrijke leden van de stam.

De eerste Kachina-figuren van de Hopi in Arizona representeren de vooroudergeesten. Zij worden belichaamd door mannelijke dansers. In kostuum belichamen ze de natuurgeesten en de vooroudergeesten. Deze geven de Kachina figuren aan de meisjes en (jonge) vrouwen van de stam. Dezen accepteren de Kachina als een geschenk dat hun vruchtbaarheid zal doen toenemen. Zo worden ze voorbereid op hun toekomstige rol als 'rebirth' van de voorouders van de clan. Het kind dat hierna geboren wordt, wordt gezien als een fysieke belichaming van een voorouderziel. De Kachina wordt gezien als het hart van het kind.⁶ De vrouwen zijn dus niet zomaar toeschouwers bij de Kachina-dansen; nee, de ceremoniële dansen worden juist voor hen gehouden. Jongens krijgen geen Kachina figuren.⁷ De mannen-dansen voor de vrouwen worden slechts uitgevoerd van december tot juli; van december tot juli dansen de voorouders in de onderwereld. Bij de Hopi verzorgen de vrouwen de huisceremonies; de mannen de publieke ceremonies.

Een recente Kachina, meegebracht uit de VS. Uit: *The Language of MA*, dl I h 8, 242 [1.8.7]

De evolutie van de Kachina-cultus. Heide Göttner-Abendroth ziet de Kachina niet als poppen, ze beschrijft ze als 'sacrale figuren'.⁸ De oudste Kachina zijn gemaakt van het hout van bomen. Zij zijn klein en stijf en louter en alleen bedoeld om na de ceremonies aan de muur bevestigd te worden. De oudste – vandaag bekende – schematische figurine dateert uit de 18e eeuw. Het oudst bekende Kachina masker dat gebruikt is gedurende Kachina ceremonies en dansen dateert van 1350; echter: volgens Heide Göttner-Abendroth is het ritueel als vorm van voorouderverering veel ouder.⁹

In het begin van de Kachina-cultus waren er slechts enkele verschillende Kachina geesten. Ze representeren de geesten van de voorouders – residerend in de onderwereld – die water en vruchtbaarheid aan plant en mens brengen. Ze worden belichaamd in de gemaskerde mannelijke dansers.¹⁰ De mannen maken de figurines heel nauwgezet en schenken ze aan de vrouwen en meisjes van de clan.¹¹

Na de Grote Droogte in de 13th eeuw is de cultus geïnstitutionaliseerd. De centrale macht van de mannelijke opperhoofden wordt sterker, ook op de Kachina ceremonies.¹² De Kachina personifiëren nu de godheden, geesten van planten en dieren, en geesten van voorouders die regen brengen. Zij functioneren als intermediair, als tussenpersonen tussen de wereld van de mensen en die der geesten.

In de 19e eeuw ontwikkelt zich een hele 'parade' van Kachina-figuren. Heide Göttner-Abendroth onderscheidt iets van 300 verschillende Kachina typen.¹³ Harald Haarmann telt meer dan zählt mehr als 260 types, waarvan hij er 32 als 'godheden' en de grote meerderheid als 'Geesten' bestempelt.¹⁴ Rond 1900 krijgen de figuren een meer naturalistisch uiterlijk. Ze raken meer in proportie, de ouderen hadden een groot hoofd. Heel gedetailleerd wordt de figuur nu uit het hout uitgesneden en in detail beschilderd.

Vanaf 1960 komen ze op een voetstuk te staan. Zowel mannelijke als vrouwelijke ambachtslieden leggen zich op deze kunst toe. Nu worden de Kachina 'poppen' of 'dolls' genoemd en worden vooral gemaakt om de toeristen aan te spreken.

Op grond van de oude sacrale betekenis van de Kachina-figuren worden ze tot de Venuskunst gerekend.

¹ Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 94 n. 168; Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 283 n. 48, 290.

² Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 96 Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 290 n. 72, 291; Paul G. Bahn, *The Atlas of World Archaeology*, 158-59 Map of origins of farming in the New World coming from South- and Mesoamerica.

³ Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 99n. 178, 126; Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 287 n. 60 the English does not give the information about Awenhai.

⁴ Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 99 n. 180 u.181, 126; Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 287 n. 62 u. 63.

⁵ Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 89; Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 279.

⁶ Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 94 n. 167; Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 281 n. 47.

⁷ Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 94; Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 283.

⁸ Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 92; Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 281.

⁹ Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 94 n. 169; Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 283 n. 49.

¹⁰ Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 90; Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 280; Lesure, *Interpreting Ancient Figurines*, 55, 59.

¹¹ Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 92; Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 281.

¹² Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 94; Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 283.

¹³ Heide Göttner-Abendroth, *Das Matriarchat* II, 2, 92 Anm. 165; Heide Göttner-Abendroth, *Matriarchal Studies*, 281 n. 45.

¹⁴ *The Language of MA* 242 n. 92 met verw. naar Haarmann.